

Raadsvoorstel

Raadsvergadering:	03-10-2022
Commissie:	19-09-2022
Agendapunt:	10.
Onderwerp:	Transitievisie warmte gemeente Heerde
Afdeling:	ROW
Opsteller:	Rianne Klein Hulse
Telefoonnummer:	0578-699494
E-mailadres	w.buiten@heerde.nl
Portefeuille:	W.I. Meijer
Programma:	Duurzaamheid

De raad besluit om:

1. De Transitievisie Warmte gemeente Heerde vast te stellen;
2. In te stemmen met een bedrag van €430.000,- voor de periode 2022-2024 ter uitvoering en dit bedrag in twee tranches beschikbaar te stellen; €177.537,- in 2022 en €252.463,- in 2023.

Inleiding

In het Nationale Klimaatakkoord is afgesproken dat in 2050 alle 7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen van het aardgas af zijn. Hierbij gaat het alleen om het gebruik van aardgas in de gebouwde omgeving, dus niet in bijvoorbeeld de industrie. Dat betekent dat we woningen moeten isoleren en gebruik gaan maken van duurzame warmte. Dit gebeurt niet in een keer, maar stap voor stap in een wijkgerichte aanpak. Als eerste tussendoel is afgesproken dat in 2030 1,5 miljoen bestaande woningen aardgasvrij zijn. Voor de gemeente Heerde betekent dit dat voor 2050 alle ongeveer 8.000 woningen en 800 andere gebouwen aardgasvrij moeten worden.

Als regisseur van de warmtetransitie stelt iedere gemeente een Transitievisie Warmte vast (TVW). De Transitievisie Warmte vormt het startpunt voor de warmtetransitie. In de TVW wordt het tijdspad inzichtelijk gemaakt: wanneer kunnen welke wijken of buurten van het aardgas worden afgekoppeld? Daarnaast geeft de TVW inzicht in de potentiële alternatieven. Vanaf de tweede helft van 2021 zijn we in samenwerking met stakeholders en inwoners begonnen met het opstellen van de Transitievisie Warmte. Hierbij werden we ondersteund door adviesbureau TAUW.

Beoogd doel

De Transitievisie Warmte geeft richting aan de uitvoering van de warmtetransitie en geeft handelingsperspectief voor zowel de gemeente als voor inwoners en andere stakeholders.

Bevoegdheid / Juridisch kader

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten de Transitievisie Warmte opstellen. De gemeenteraad is bevoegd gezag wanneer het gaat om het vaststellen van de Transitievisie Warmte.

Eerdere besluitvorming en kaders

Tijdens de raadsvergadering van 5 juli 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de startnotitie Transitievisie Warmte. De raad is aanvullend via actieve raadsinformatie geïnformeerd over de verwachte uitvoeringskosten van de warmtetransitie voor de gemeente Heerde op basis van het rapport 'Uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord voor decentrale overheden in 2022-2030'. Tot slot vonden op 6 december 2021 en 12 september 2022 themaraden plaats waarbij een presentatie is gegeven over het proces, de (tussentijdse) resultaten en de voorgestelde uitgangspunten voor de uitvoering.

Argumenten

- 1.1 Gemeenten zijn verplicht om een Transitievisie Warmte vast te stellen*
Conform de afspraken in het Klimaatakkoord heeft de gemeente Heerde een regierol in de warmtetransitie en moeten zij in samenwerking met inwoners en stakeholders een Transitievisie Warmte opstellen. In het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan een visie voor de komende jaren.
- 1.2 Met het vaststellen van de Transitievisie Warmte creëren we duidelijkheid en geven we richting aan inwoners, belanghebbenden en de gemeentelijke organisatie*
Het isoleren en verduurzamen van bestaande woningen is een thema waar de gemeente al langere tijd mee bezig is en haar inwoners over informeert en bij betreft. Met de vaststelling van de Transitievisie Warmte wordt verder gewerkt aan CO2-reductie en verduurzaming en werken we aan een langjarig programma waarin onze doelstellingen worden uitgevoerd.
- 1.3 De Transitievisie Warmte is tot stand gekomen in samenwerking met stakeholders*
Onder begeleiding van adviesbureau TAUW is bij het opstellen van de Transitievisie Warmte nauw samengewerkt met woningcorporatie Triada en netbeheerder Liander. Daarnaast zijn

Waterschap Vallei en Veluwe en energiecoöperatie Heerde Energiek betrokken bij het opstellen van de Transitievisie Warmte.

1.4 Inwoners zijn betrokken bij het opstellen van de Transitievisie Warmte

Op verschillende manieren zijn inwoners geïnformeerd en betrokken. In het najaar van 2021 is een digitale bewonersenquête uitgezet via Samenwerkenaanheerde.nl over mogelijke uitgangspunten, zorgen van inwoners en de verwachtingen die inwoners hebben van de gemeente Heerde bij de uitvoering van de visie. De enquête is ingevuld door 81 respondenten. Daarnaast heeft een meedenkgroep, bestaande uit 2 inwoners en 2 leden van energiecoöperatie Heerde Energiek, meegedacht over de inhoud van de visie. Hoewel de meedenkgroep een beperkt aantal leden had, hebben zij een waardevolle bijdrage geleverd aan de visie.

1.5 De Transitievisie Warmte vormt het startpunt voor de uitvoering van de warmtetransitie

Het vaststellen van deze visie is geen eindpunt. Na besluitvorming gaan we verder met de uitvoering van de visie en het zetten van stappen richting een aardgasvrije gebouwde omgeving.

We beginnen ten eerste met vier aanvullende en verdiepende onderzoeken naar de technische haalbaarheid van een aantal bronnen die in de Transitievisie Warmte naar voren komen. Ten tweede werken we aan een gemeentebrede isolatiecampagne. Deze campagne bouwt voort op de communicatie en acties die de gemeente op dit moment al uitvoert om inwoners te informeren over duurzaamheid en aan te zetten tot het nemen van maatregelen. In de buurtgerichte aanpak wordt ten slotte samen met inwoners, andere gebouwdeigenaren en stakeholders gewerkt aan de eerste twee wijkuitvoeringsplannen voor Zuppeld en Molenkamp. We starten hiermee in 2023 zodat we de resultaten uit de verdiepende onderzoeken mee kunnen nemen. In de wijkuitvoeringsplannen worden de definitieve keuzes gemaakt op het gebied van de alternatieve techniek en de planning. Een uitgebreide toelichting op de uitvoering is te vinden in hoofdstuk 7 en in tabel 1 op pagina 36 van de Transitievisie Warmte.

2.1 Voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte is de komende jaren extra capaciteit nodig

Gemeenten hebben de regierol bij het aardgasvrij maken van wijken, buurten en dorpen. Dit is een nieuwe taak voor de gemeente. Hiervoor zijn op dit moment geen middelen en geen personeel beschikbaar. Op basis van de uitvoeringsstrategie in hoofdstuk 7 en in tabel 1 op pagina 36 van de visie en het onderzoeksrapport 'Uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord voor decentrale overheden in 2022-2030' is een eerste inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit voor de periode tot en met 2024. We verwachten een bedrag van €430.000,- nodig te hebben in de komende tweeënhalf jaar. Hierover wordt in de alinea over de financiën een toelichting gegeven.

Kanttekeningen

1.1 De warmtetransitie is aan verandering onderhevig

De visie geeft een doorkijk voor de komende jaren en is opgesteld op basis van de op dit moment beschikbare alternatieve technieken. Het is echter ook van belang om in te blijven spelen op nieuwe (technologische) ontwikkelingen en innovaties, alsmede de praktijkervaringen die worden opgedaan tijdens het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen. De visie wordt daarom tenminste iedere 5 jaar geactualiseerd.

1.2 *De haalbaarheid van de doelen die in de Transitievisie Warmte zijn gesteld, is afhankelijk van de medewerking en mogelijkheden van inwoners, bedrijven en stakeholders*

Hoewel de gemeente de regie heeft in de warmtetransitie, zijn we afhankelijk van de medewerking en (financiële) mogelijkheden van inwoners, andere gebouweigenaren en stakeholders. Triada en Liander zijn intensief betrokken geweest bij het opstellen van de visie, maar bij het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen zal pas duidelijker worden wat de precieze implicaties zijn van de keuzes die gemaakt worden en hoe en wanneer deze gerealiseerd kunnen worden. Deze keuzes maken we dus pas na intensieve participatietrajecten op wijkniveau.

2.1 *De Rijksbijdrage aan de warmtetransitie naar aardgas is onzeker*

De werkzaamheden die horen bij de transitie van aardgas naar duurzame vormen van verwarming komen voor een groot deel bij gemeenten te liggen. Dat betekent dat we als gemeente nieuwe taken krijgen. Voor deze taken is op dit moment onvoldoende duidelijk of en hoe het Rijk hierin structureel gaat ondersteunen. De afgelopen jaren zijn wel incidentele bijdragen ontvangen. De komende maanden zal duidelijk worden welke bijdragen we verder kunnen verwachten. De VNG voert in Den Haag actief lobby om langjarige zekerheid te geven aan gemeenten.

Geld

We werken voor het gehele onderwerp duurzaamheid aan een integrale uitvoeringsstrategie waaraan mensen en middelen gekoppeld worden. Voor de warmtetransitie is de verwachte inzet voor de periode 2022-2024 al helder. Met de vaststelling van deze visie zijn in elk geval de volgende kosten verbonden:

Opgave	Te maken kosten periode 2022 – 2024
1. Aanvullende onderzoeken	€50.000,-
2. Langjarige en gemeentebrede isolatiecampagne	€80.000,-
3. Een buurtgerichte aanpak in de twee startwijken	€150.000,- per jaar in 2023 en 2024 voor 1,5 FTE
Totale kosten	€430.000,-

Voor deze drie opgaven verwachten we voor de proceskosten en menskracht in totaal dus €430.000,- nodig te hebben. Dit kan nog verder oplopen in het geval we extern advies of begeleiding nodig gaan hebben.

De gemeente heeft in de meicirculaire 2022 een eenmalige Rijksbijdrage ontvangen die dit jaar in te zetten is voor de uitvoering van de warmtevisie. Deze bijdrage zetten we geheel in voor de uitvoering in 2022-2024. Het gaat om een bedrag van €177.537,-. Hierdoor blijft nog een bedrag van €252.463,- over. Daarom stellen wij voor om akkoord te gaan met een bedrag ter uitvoering van €430.000,- voor de periode 2022-2024 en dit bedrag in twee tranches beschikbaar te stellen; nl. €177.537,- in 2022 en €252.463,- in 2023. Deze zullen we dan uiteraard aanwenden voor dit doel. Voorgenoemde middelen zijn puur proceskosten; gemeentelijke investeringskosten in bijvoorbeeld warmtenetten vallen hier buiten.

Communicatie

Na vaststelling van de Transitievisie Warmte wordt breed gecommuniceerd over de warmtetransitie via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen. Ook is er op 11 oktober een informatiebijeenkomst voor inwoners gepland.

De keuzes die in de Transitievisie Warmte gemaakt worden, hebben grote gevolgen voor inwoners, gebouweigenaren en andere belanghebbenden. Daarom is het belangrijk om te blijven communiceren over de Transitievisie Warmte en het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Op deze manier kan iedereen zijn/haar woning of gebouw alvast voorbereiden op deze transitie. Niet alleen in de wijken die als eerste aan de beurt zijn, maar ook in de wijken die later pas aan de beurt zijn. De communicatie over de Transitievisie Warmte verloopt via de gemeentebrede isolatiecampagne. Voor meer informatie over het communicatie- en participatieproces, zie hoofdstuk 8 van de Transitievisie Warmte.

Uitvoering

Na vaststelling van de Transitievisie Warmte gaan we via de drie verschillende sporen starten met de uitvoering: aanvullend onderzoek (1), een langjarige en gemeentebrede isolatiecampagne (2) en een buurtgerichte aanpak (3).

Advies commissie(s)

[Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering].

Heerde, 30 augustus 2022

Het college van Heerde
drs. J.W. Wiggers, burgemeester
B. van Zuthem, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Raadsbesluit vaststelling Transitievisie warmte gemeente Heerde
2. Transitievisie Warmte

Ter inzage:

geen